

betyder, at valgmulighederne for tilrettelæggelsen af et aktivt liv bliver mindre for den almindelige færing, så er vi skeptikere. Det er et rent ideologisk spørgsmål. Så enkelt er det.

Det er med andre ord ikke løsrivelsen, der er afgørende, men det samfund, der opstår i kølvandet af løsrivelsen. For republikanerne er spørgsmålet det modsatte. For dem er løsrivelsen det, som sagen drejer sig om, men samfundsforholdene bagefter, jamen dem må man tage, som de nu viser sig at være. Og det er vel også i sidste ende et spørgsmål om ideologi.

Og når vi snakker om en suveræn stat, må man tage som en selvfølge, at man selv er i stand til at forvalte alt det, der hører et moderne samfund til. Og alene på dette område mangler vi utrolig meget, og det er vigtigt, når vi går i gang med disse overtagelser, at vi så vidt muligt kan rekruttere færingere til det administrative arbejde.

Hvis vi siger, at den her proces har to trin, så har vi opskriften til trin et, som nødvendigvis må komme, før vi taler om trin to. Første trin er at forberede samfundet til at stå på egne ben politisk, administrativt og økonomisk, mens trin to for os er selve udtrædelsen af rigsfællesskabet, hvis færingerne til den tid finder, at det er den bedste løsning.

Kort sagt er status den, at koalitionen vil udføre trin to, mens vi vil udføre trin et. Vi siger først trin et, og så må tiden vise, hvad der skal ske med trin to. Den afgørelse skal træffes af de færingere, som til den tid har ansvaret for det færøske samfund.

Den dag kan selvfølgelig opstå, da danskerne veje og vores ændres så alvorligt, at friheden hos den enkelte færing – friheden til et godt liv – ændres så markant, at vi finder det rigtigt at skilles. Det kan ske på grund af udviklingen på kontinentet, f.eks. på grund af en endnu stærkere dansk integrering i EU, og så kan det hurtigt vise sig, at et flertal ønsker at løsrive sig.

Koalitionen siger trin to, mens trin et mere eller mindre bliver overladt til eftertiden og en ny koalition. Parolen ligner den norske med, at »det grejer sig i sjøen«, men det er altså den omvendte rækkefølge, og det er ikke særlig seriøst at begynde byggeriet med et rejsegilde, selv om det kan være meget festligt.

Det økonomiske spørgsmål viser sig at være sværvægteren i de forhandlinger, der er i gang. Selv om at vi ønsker, at rigsfællesskabet fortsætter, ønsker vi en selvstændig færøsk økonomi. Vores forslag er, at bloktilskuddet fra Danmark

bliver reduceret i et forhold til væksten af det færøske BNP. Derved kan bloktilskuddet reduceres og bortfalde, uden at det får uheldige konsekvenser for den færøske økonomi og derved den færøske velfærd.

Hvis vi skulle træffe den endelige afgørelse om udtrædelse efter vores koncept, ville vi ikke komme i samme situation som landsstyret, som har en suverænitetssplan, der hviler på forståelse og velvilje fra en dansk regering. Vi ville igen få den stolthed, der bør være i en sådan sag, at vi med en høflig afsked bebudede oprettelsen af den færøske stat. Men dagens politikere skal gøre det nødvendige forarbejde, så det er kun et spørgsmål om at komme i gang.

Trin to-afgørelsen er absolut ikke relevant på nuværende tidspunkt og bør først være det, når trin et er udført.

Et gammelt ordsprog siger, at man skal smede, mens jernet er varmt. Vi har en historisk periode i færøsk politik lige nu, for samtlige partier, inklusive Sambandspartiet, går ind for ændringer i forholdet til Danmark. Og det er historisk, for det er aldrig sket siden 1906.

Uenigheden består i graden af ændringer, de forskellige partier ønsker. Men i og med at samtlige partier vil flytte sig, findes der også en fællesnævner. Den tilfredsstillende selvfølgelig ikke republikanernes ønske om en løsrivelse eller Sambandspartiets ønske om forsigtige ændringer, men den tilfredsstillende en stor majoritet i den færøske befolkning.

Min appel i forbindelse med de igangværende forhandlinger skal være, at begge parter omgås sagen med den nødvendige værdighed. Uanset om man er uenig i hinandens forhandlingsudspil, bør begge parter behandle hinandens ønsker på en civiliseret og respektfuld måde. Det skylder vi vores historiske fortid, og det skylder vi vores fremtidige samarbejde. Og selv om den ene part bevidst prøver at fremprovokere sammenstød og kollisioner, bør det heller ikke give anledning til, at vi får et forhandlingsmiljø, som vi ikke kan være bekendt.

Vi har jo begivenhederne omkring landsstyrets brevveksling med FN og landsstyrets ønske om at møde NATO's generalsekretær, og vi har episoden omkring udenrigsministerens udmelding om de forudsætninger og betingelser, der er gældende for et eventuelt medlemskab af Partnership for Peace, hvor landsstyret absolut ikke er enig med ministerens svar til dette spørgsmål.